

7/324

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SAYI : B.02.0.001/ 01- 1505
KONU : 7/324-1178 Esas sayılı
yazılı soru önergesi

17/4/2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) 02.04.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/324-1178/4781 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 04.04.2003 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-102-1/1475 sayılı yazısı

Ankara Milletvekili Yakup KEPENEK'in Sayın Başbakan'a tevcih ettiği ve Sayın Başbakan tarafından da koordinatörlüğümde cevaplandırılması tensip olunan 7/324 sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup önergede yer alan sorulara verilen cevaplar aşağıdaki gibidir.

Anayasamızın "Yasama Dokunulmazlığı" başlıklı 83 üncü maddesinde; "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar. Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturulması başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam, durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zaman aşımı işlemez. Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz." hükmü yer almaktadır. Yasama dokunulmazlığına ilişkin değişiklik ve sınırlama ancak söz konusu Anayasa hükmünün, Anayasanın 175 inci maddesine uygun olarak değiştirilmesi ile mümkün olacaktır.

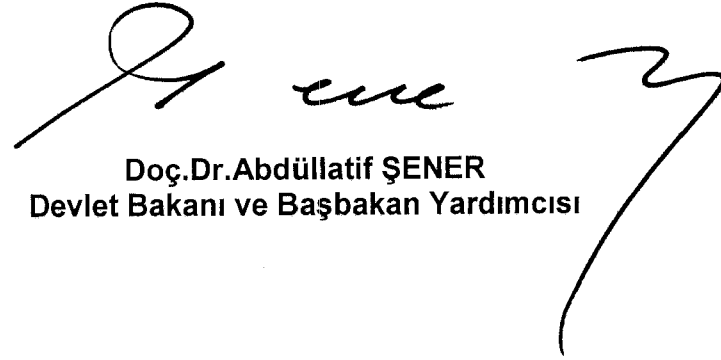
Nitekim, Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve 24.03.2003 tarih ve 25058 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 59 uncu Hükümet Programında; iktidarımız süresince tüm çalışmalarımızın, ülkemiz hukukunu evrensel hukuk ilkelerine uygun hale getirmek, temel hak ve özgürlükler rejimini evrensel standartlara çıkarmak, ülkemizi gerçek anlamda bir hukuk devleti yapmak, hukukun üstünlüğünü hakim kılmak ve uluslararası camiada saygın bir yer kazandırmak olacağı, artık ülkemize dar gelen yürürlükteki Anayasa yerine katılımcı ve özgürlükçü yeni bir Anayasa hazırlanacağı, bu Anayasanın hazırlanmasında, kendi fikirlerimiz kadar muhalefet partilerinin ve tüm toplumsal kesimlerin katılımını en etkin biçimde sağlama çabası içinde olunacağı, birtakım hükümleri sürekli değiştirilmek zorunda olan bir Anayasa yerine, ülkemizi geleceğe taşıyacak bir Anayasa yapmanın çocuklarımızın geleceği adına yerine getirmemiz gereken bir sorumluluk olduğu ve

yeni Anayasanın güçlü bir toplumsal meşruiyete sahip, başta Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası normlara uygun, bireyin hak ve özgürlüklerini üstün tutan, çoğulcu ve katılımcı demokrasiyi esas alan demokratik hukuk devleti anlayışını taşıyacağı belirtilmiştir.

Yasama dokunulmazlığı hususunda bütün demokratik ülkelerde yasama meclisi üyelerine yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı ayrıcalık ve dokunulmazlıklar tanınmış olup bunların kapsamı ve sınırları farklılık arz etmektedir. Bugün itibarıyla tartışma, milletvekili dokunulmazlığının tamamen kaldırılmasından ziyade kapsam ve sınırları konusundadır. Bu itibarla 59 uncu Hükümet Programı kapsamında yapılacak Anayasa çalışmaları elbette yasama dokunulmazlığı hususunu da yeniden düzenleyecek ve bu konuda da evrensel hukuk standartlarını benimseyecektir.

Milletvekili dokunulmazlığının sınırlandırılması konusundaki Anayasa değişikliğinin zamanı; toplumun öncelikleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun gündemi, partiler arası uzlaşma ve Danışma Kurulu görüş ve kararları ışığında belirlenecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr.Abdülatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa